

Svinesundhed. Økologiske slagtesvin har færre luftvejsinfektioner men til gengæld flere indvoldsparasitter, fremgår det af undersøgelser fra Danmarks JordbrugsForskning. Medicinforbruget er lavere, og når svinene når slagterierne, får de 30 pct. færre anmærkninger end de konventionelle.

MARK & STALD

Såsæd i gylle

■ Norske forskere har sat gang i forsøg med vådsåning af korn. I stedet for at sprede gylle og så korn i to arbejds-gange, eksperimenterer de med at gøre det i samme omgang og med samme maskine. Samtidig med at gyllen nedfældes, blandes såsæd i.

I indledende markforsøg med ærter og vårhvede i foråret 2005 opnåede de udbytter på niveau med konventionelle. Blandt andet konstaterede de et lavt ukrudtstryk i de vådsæede marker.

Forklaringen kan være, at placeringen af gødningen sammen med såsæden giver afgrøden et forspring i forhold til ukrudtet, som ikke får samme lette adgang til næringsstoffer, som når gødningen indblandes i hele pløjelaget.

I forsøgene anvendes en prototype af en maskine, som er udviklet af firmaet Agromiljø a/s i Stavanger.

Svampe gør korn sundere

■ Mychorrizasvampe i jorden er almindeligvis kendt for deres gavnlige samarbejde med planterødder, hvor svampehyferne hjælper rødderne til at større fosforoptag mod til gengæld at få energi fra planterne.

Ny svensk forskning viser, at mychorriza til-lige kan modvirke blad-plet, der er en udsæd-båren sygdom i korn.

Vil man give mychorrizasvampene i jorden gode betingelser, skal man holde igen med letopløselig fosfor-gødning, dyrke artsri-ge græsblandinger og undgå raps og sukker-roer, som ikke kan vokse i symbiose med svampen.

Johanna Sjöberg, SLU, vurderer, at et mere målrettet foræd-lingsarbejde kan øge værdien af mychorriza, fordi forskellige sorter giver forskellig respons på at gro med og uden mychorriza i jorden.

FOTO: KAREN MUNK NIELSEN

Der er forskel på om man vurderer økologiske svins sundhed i stalden, eller når de er slagtet. På slagteriet får de færre bemærkninger end de konventionelle, men i stalden

Medicin til svin

Forbruget af antibiotika er tre gange så stort i konventionelle slagtesvinebesætninger som i økologiske. Det viser en stor to-årig undersøgelse.

	Øko	Konv
Besætninger	16	52
Antibiotikaforbrug*	34,7	112,4
Dødelighed, %	5,4	3,9

* kgdoser/100 grise/dag

■ Sådan beregnes medicinforbrug

Forbruget af antibiotika opgøres i 'kg-doser/100 grise/dag'.

Kg-doser/100 grise/dag:

Svarer til den mængde gris i kg, som dagligt kan behandles med antibiotika i en besætning på 100 grise.

■ Temadag

De nyeste resultater om sundhed og sygdom hos økologiske svin bliver fremlagt og diskuteret på en temadag 24. januar på Danmarks Jordbrugs-Forskning, Foulum.

Programmet kan ses på www.agrsci.dk.

Øko-grise får mindre antibiotika

Konventionelle slagtesvin får tre gange så meget antibiotika som økologiske. Næsten halvdelen af de undersøgte økologiske besætninger brugte ikke antibiotika

SVIN

AF LENE HEGELUND,
MARIANNE BONDE OG
JAN TIND SØRENSEN

■ Danmarks Jordbrugs-Forskning har i de sidste to år gennemført en større analyse af sundheds-tilstanden hos økologiske og konventionelle slagtesvin, hvor vi bl.a. har ind-draget besætningernes antibiotikaforbrug. Forbruget af antibiotika er interessant både i forhold til at vurdere sundheden hos svin, men også fordi et højt forbrug kan øge antallet af resistente bak-

terier, hvorved mulighe-derne for effektivt at be-handle syge mennesker og dyr med antibiotika be-grænses. Når vi diskutere antibiotikaforbruget, er vores husdyr ofte i fo-kus. I Danmark bruger vi mere end dobbelt så me-get antibiotika til husdyr som til mennesker. Mere end 80 pct. af antibiotika-forbruget til husdyr ordi-neres i svineproduktionen, og tallet er stigende.

Halvdelen bruger intet

Vores analyse omfatter antibiotikaforbrug til slagtesvin over 30 kg fra 16 økologiske og 52 kon-ventionelle indendørs-be-sætninger, og viser, at de konventionelle producenter brugte mere end tre gange så meget antibiotika i slagtesvineprodukti-onen som de økologiske. Det gennemsnitlige ni-veau af ordineret antibi-otika til besætningerne svarer til, at økologerne hver dag behandlede én 50-kg gris for hver 144

grise i besætningen, mens de konventionelle hver dag behandlede én 50-kg gris for hver 44 grise i besætningen.

Der var dog store for-skelle på forbruget - også mellem producenter med samme driftsform: 44 pct. af de økologiske og 15 pct. af de konventionelle be-sætninger brugte overho-vedet ikke antibiotika i 2004. Modsat behandlede 13 pct. af økologerne og 35 pct. af de konventi-onelle producenter hver dag mindst to grise ud af en standardiseret besæt-ning på 100 50-kg grise.

Syge dyr behandles

Det økologiske regelsæt foreskriver, at grise, der behandles med antibiotika mere end én gang, ændrer status til konventi-onelle. Man kunne der- for godt forestille sig, at flere økologiske grise blev aflivet som alternativ til medicinering, og at døde-ligheden derved blev hø-jere hos økologerne. Vi har

analyseret dødeligheden blandt slagtesvin over 30 kg men fandt ingen signi-fikant forskel på dødelig-heden mellem økologisk og konventionel produktion. Intet tyder således på, at grisene aflives ofte-re i den økologiske pro-duktion.

I vores undersøgelse af klinisk sygdomsfore-komst i økologiske og kon-ventionelle besætninger, som er refereret i Økolo-gisk Jordbrug 21. okto-ber, fandt vi ikke flere ubehandlede syge grise hos økologerne end hos de konventionelle. Sam-let set er der således in-tet, der tyder på, at økolo-gerne generelt er mere tilbageholdende med at medicinere syge grise.

Andet sygdomsmønster

Det lavere antibiotika-forbrug i økologisk slag-tesvineproduktion kan derfor være et udtryk for, at sygdomsbilledet er for-skelligt i de to driftsfor-mer, og at niveauet af in-

fektioner, der kræver antibiotikabehandling, er mindre hos økologerne end hos de konventionel-le. Vores undersøgelse har fokuseret på brug af anti-biotika, mens brug af f.eks. ormemedler ikke er medregnet. Antibiotika bruges i høj grad til at behandle sygdomme som lungebetændelse og diar-er, og tidligere opgørelser af slagtedata - refereret i Økologisk Jordbrug 23. september - har netop vist, at konventionelle slagtesvin har en højere frekvens af tarm- og luft-vejslidelser end økologi-ske. Men videre statisti-ske undersøgelser må af-dække, hvordan den præ-cise sammenhæng mel-lem antibiotikaforbrug, dødelighed og sygdoms-fund er i økologisk og kon-ventionel slagtesvinepro-duktion.

Lene Hegelund, Marianne Bonde og Jan Tind Sørensen er forskere ved Danmarks Jordbrugs-Forskning.